

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоологии**

Аннотация к дипломной работе

«Аномалии черепа лисицы обыкновенной (*Vulpes vulpes*), волка (*Canis lupus*) и енотовидной собаки (*Nyctereutes procyonoides*) в Беларуси»

Бороха Мария Сергеевна

**Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент А.А. Сидорович**

Минск, 2017

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 60 с., 25 рис., 13 табл., 26 источников.

АНОМАЛИИ ЧЕРЕПА ЛИСИЦЫ ОБЫКНОВЕННОЙ (*VULPES VULPES*), ВОЛКА (*CANIS LUPUS*) И ЕНОТОВИДНОЙ СОБАКИ (*NYCTEREUTES PROCYONOIDES*) В БЕЛАРУСИ

Ключевые слова: аномалии черепа, лисица обыкновенная (*Vulpes vulpes*), серый волк (*Canis lupus*), енотовидная собака (*Nyctereutes procyonoides*), Беларусь.

Объектом исследования являются популяции лисицы обыкновенной (*Vulpes vulpes*), серого волка (*Canis lupus*), енотовидной собаки (*Nyctereutes procyonoides*).

Цель работы: проведение комплексного анализа аномалий черепа и зубной системы лисицы обыкновенной (*Vulpes vulpes*), серого волка (*Canis lupus*) и енотовидной собаки (*Nyctereutes procyonoides*) на территории Беларуси с учетом факторов, определяющих их формирование.

Методы исследования: классические зоологические.

В результате работы был получен комплексный анализ аномалий черепа и зубной системы лисицы обыкновенной (*Vulpes vulpes*), серого волка (*Canis lupus*) и енотовидной собаки (*Nyctereutes procyonoides*). В результате чего установлено: меньше всего аномалий встречалось у енотовидной собаки – 45 % черепов, у лисиц и волков 7 и 12 % соответственно. Наиболее часто встречаемой аномалией у лисиц была общая асимметрия черепа, у волков и енотовидных собак – точечная перфорация костей. Соотношение аномалий костей черепа и зубов у разных видов хищных млекопитающих в значительной мере зависело от пола и возраста животного. Ландшафтные различия оказались незначительными.

Степень внедрения: Результаты исследований были доложены на научно-практической конференции «Молодежь в науке – 2015».

Область применения: Экология и рациональное природопользование.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 60 с., 25 мал., 13 табл., 26 крыніцы.

АНАМАЛІІ ЧЭРАПА ЛІСІЦЫ ЗВЫЧАЙНАЙ (*Vulpes vulpes*),
ВАЎКА (*Canis lupus*) І ЯНОТАПАДОБНАГА САБАКІ (*Nyctereutes
procyonoides*) У БЕЛАРУСІ

Ключавыя словы: анамаліі чэрапа, лісіца звычайная (*Vulpes vulpes*), шэры воўк (*Canis lupus*), янотападобны сабака (*Nyctereutes procyonoides*), Беларусь.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца папуляцыі лісіцы звычайнай (*Vulpes vulpes*), шэрага ваўка (*Canis lupus*), янотападобнага сабакі (*Nyctereutes procyonoides*).

Мэта работы: правядзенне комплекснага аналізу анамалій чэрапа і зубной сістэмы лісіцы звычайнай (*Vulpes vulpes*), шэрага ваўка (*Canis lupus*) і янотападобнага сабакі (*Nyctereutes procyonoides*) на тэрыторыі Беларусі з улікам фактараў, якія вызначаюць іх фарміраванне.

Метады даследавання: класічныя заалагічныя.

У выніку работы был атрыманы комплексны аналіз анамалій чэрапа і зубной сістэмы лісіцы звычайнай (*Vulpes vulpes*), шэрага ваўка (*Canis lupus*) і янотападобнага сабакі (*Nyctereutes procyonoides*). У выніку чаго ўстаноўлена: менш за ўсё анамалій сустракалася ў янотападобнага сабакі – 45 % чэрапаў, у лісіц і ваўкоў 7 і 12 % адпаведна. Найбольш часта сустракаецца анамаліяй у лісіц была агульная асіметрыя чэрапа, у ваўкоў і янотападобных сабак – кропкавая перфарацыя костак. Суадносіны анамалій костак чэрапа і зубоў у розных відаў драпежных млекакормячых ў значнай меры залежала ад полу і ўзросту жывёлы. Ландшафтныя адрозненні апынуліся нязначнымі.

Ступень ўкаранення: Вынікі даследаванняў былі даложаны на навукова-практычнай канферэнцыі «Моладзь у навуцы – 2015».

Вобласць ужывання: Экалогія і рацыянальнае прыродакарыстанне.

ABSTRACT

Diploma work 60 p., 25 fig., 13 tables, 26 sources.

THE SKULL ANOMALIES OF THE RED FOX (*VULPES VULPES*), WOLF (*CANIS LUPUS*) AND THE RACCOON DOG (*NYCTEREUTES* *PROCYONOIDES*) IN BELARUS

Key words: anomalies of the skull, the Red fox (*Vulpes Vulpes*), Gray wolf (*Canis lupus*), Raccoon dog (*Nyctereutes procyonoides*), Belarus.

Object of research is population of Red fox (*Vulpes Vulpes*), Gray wolf (*Canis lupus*), Raccoon dog (*Nyctereutes procyonoides*).

The purpose of the work: conduct a comprehensive analysis of anomalies of the skull and dentition of the Red fox (*Vulpes Vulpes*), Gray wolf (*Canis lupus*) and the Raccoon dog (*Nyctereutes procyonoides*) on the territory of Belarus taking into account the factors determining their formation.

Research methods: Zoological.

As a result, were obtained comprehensive analysis of the anomalies of the skull and dentition of the red Fox (*Vulpes Vulpes*), gray wolf (*Canis lupus*) and the raccoon dog (*Nyctereutes procyonoides*). Resulting in set: fewest anomalies were found in raccoon dogs in 45 % of skulls, foxes and wolves 7 and 12%, respectively. The most frequent anomaly of the foxes was the General asymmetry of the skull, wolves and raccoon dogs – point perforation of the bones. The ratio of anomalies of the skull bones and teeth from different species of carnivorous mammals is largely dependent on the sex and age of the animal. Landscape differences were minor.

Degree of introduction: The results of researches were reported at scientific-practical conference "Молодежь в науке – 2015".

Application area: Ecology and environmental management.